

ALEX
MARWOOD

MICILE
TICĂLOASE

Traducere din limba engleză și note
GABRIELA GHIRCOIAȘ

LITERA
București
2020

2011

Martin se uită la ceas. E aproape zece seara. Curând ea o să plece la muncă. În parcul de distracții Funnland, luminile de neon ale roller coasterului s-au stins, iar cele cu halogen luminează parcul după terminarea programului, ca să gonească vagabonzii și, totodată, ca să ajute personalul de la curătenie să vadă mai bine guma de mestecat aruncată pe jos, sucurile lipicioase vârsate pe asfalt și petele de ketchup scurs peste tot. Probabil a ajuns deja în vestiar. Asemenea multora dintre cei care sunt plătiți cu ora, și ea se grăbește să sosească, dar nu și să înceapă munca. Probabil că acum își scoate hainele de stradă și-și pune pantalonii de trening și salopeta.

Îl cuprinde obișnuita furie din cauza felului în care a tăiat-o cu el femeia asta. Nu-i mai răspunde, nu-l mai caută. Trec zilele și ea nu zice nimic. Oare măcar se gândește la el? L-a lăsat din mâna trei ore, dar nu mai suportă aşteptarea. Ridică telefonul mut și trist și-i găsește numărul. Scrie un mesaj: „te rog răspunde-mi. nu mă ignora“. Se uită la ecran în timp ce pleacă mesajul.

Din stradă se aude un grup de burlăcițe. Știe că sunt burlăcițe, fiindcă zbiară cât le țin plămânii „Going to the Chapel“ sau „Nice Day for a White Wedding“,

Respect pentru oameni și cărti

doar refrenul, la nesfârșit, ori „Here Comes The Bride, Short Fat and Wide“. Există milioane de cântece, dar femeile astăzi nu mai știu nimic altceva în afară de această selecție săracă.

Un tipăt, apoi toată gașca se strică de râs. A căzut una din ele. Martin face un efort să se ridice de pe pat și se duce la fereastră. Dă perdeaua puțin la o parte și se uită în stradă, unde vede opt tinere în diverse stadii de ebrietate. Mireasa, pitică, cu voal și plăcuță de începător¹, s-a lătit pe jos, doborâtă de tocurile de cincisprezece centimetri și de fundul corporulent. Se zbate pe trotuar în fusta ei mini și strâmtă, faldurile burții îi cad peste talia fustei și țățele i se revarsă din decolteu, în vreme ce două dintre prietenele ei trag de brațul ei alb, gras și cu gropițe. Celelalte femei sunt care încotro pe trotuar, ba arătă cu degetul, ba se împleticesc, în timp ce horcăie de râs. Una dintre ele, cu pantaloni foarte scurți, cercei rotunzi gigantici și o bluză în dungi orizontale care-i acoperă doar pieptul, ca un sutien, agasează bărbații care trec pe lângă mireasa turmentată, ca să-i dea un foc.

Bluza-sutien dă lovitura. Un grup de burlaci – orașul e plin de ăștia, în fiecare weekend, genul de burlaci care nu-și permit sau care n-au pașaport sau permis de eliberare condiționată să vomite sangria pe asfaltul cald al Spaniei – se opresc, o ridică și încep să vorbească cu ele. Mă rog, să strige unii la alții. Sub fereastra lui Martin nimici nu comunică altfel decât prin răgete și duduieri care-ți distrug timpanul. Oamenii sunt distruși de alcool, ecstasy și cocaine care, mai

¹ În original *learner-plate*, plăcuță de înmatriculare pentru șoferi începători, folosită ca accesoriu la petrecerile burlășitelor

nou, par să coste mai puțin decât un pachet de țigări. Și nici măcar nu trebuie să ieși din casă ca să le iei.

Până la urmă, mireasa se ridică de jos. Șchioapătă sau cel puțin se preface și se ține de umărul unuia dintre burlaci. Martin se uită la mâna tipului care coboară peste fusta strâmtă și încearcă să intre sub ea din spate. Mireasa chicotește, îl plesnește într-o doară și dă din gene încurajator. Mâna se întoarce la loc. O iau în susul străzii și se îndreaptă spre zona cluburilor de noapte.

Bluza-sutien rămâne în urmă, se sprijină de o vitrină și vorbește cu tipul care i-a oferit bricheta. Se leagăna dintr-o parte în alta, nu pare să observe că prietenele ei au dat colțul. Își trage bluza ca să-și ridice pieptul căzut și strivit și-și dă părul lucios din ochi. Îi zâmbește cochet bărbatului și-l împunge ușor în partea superioară a brațului. Trece la treabă conform cuceririi moderne. Acum nici nu mai trebuie să-i cumperi de băut unei fete, îi împrumuți bricheta și faci ce vrei cu ea.

Martin dă drumul perdelei și se târăște în bezna camerei, din ce în ce mai deprimat. Nu înțelege cum funcționează lumea. Uneori i se pare că oamenii vin în fața ferestrei lui doar ca să-l tacheze. Ca să-i aducă aminte că el nu se distrează, că toate creaturile astăzi cu paieți ar trece pe partea cealaltă dacă ar da să li se alăture. Whitmouth îl dezamăgește. După ce a murit mama lui și a fost capabil să-și aleagă destinul, a crezut că lumea va fi a lui, că lucrurile vor fi în sfârșit cum vrea el, dar uite că nu face decât să se uite la alții cum se distrează, ca la televizor.

„Credeam că e Tărâmul Basmelor“, își zice el, în timp ce aprinde becul din tavan. „Când eram mic. Când veneam aici din Bromwich. Pe-atunci erau familii care veneau aici ca să-și ia gustarea și

helter-skelterul¹ de pe ponton era cea mai înaltă clădire. De-asta m-am întors aici, pentru vremurile bune de demult, pentru amintirile alea și pentru speranța pe care o aveam. Acum, abia mai îndrăznesc să arunc o privire în magazinele pe lângă care trec, de frică să nu o găsesc pe Linzi-Down cu picioarele-n sus și pe Keifer cu pantalonii în vine, în timp ce eu rămân exclus, nedorit nicicând, mereu uitându-mă pe furiș cum și-o trag alții.“

Tot n-a răspuns. I se face pielea găină în timp ce se uită la ecranul gol. *Cine se crede tipa asta?* Martin își aruncă telefonul pe pat, deschide televizorul și se uită la știrile nefaste de la BBC. „Ce naiba, Jackie, n-ai nici un drept să te porți aşa cum mine! Dacă știai că eşti ca toate celelalte, de ce te-ai mai prefăcut că eşti altfel?“

Alt tipăt în stradă. Martin ia telecomanda și dă volumul la maximum. Furia respingerii i se strecoară sub piele, invizibilă, fără să lase urme. Nu trebuie decât să-i răspundă la mesaj și gata. Nu vrea să-i ceară întâlnire, dar dacă ea refuză să reacționeze, Martin nu va avea de ales. Așa cum îl tot asigura maică-sa, stăruința e cea mai importantă calitate în viață, iar el știe că mai perseverent decât el nu există.

2

O dată pe săptămână, Amber Gordon scoate lucrurile din dulapul cu obiecte pierdute. E sarcina ei preferată. Îi place că nu presupune mizerie, că poate pune totul în ordine, chiar dacă asta înseamnă să decidă că, dacă cineva nu a mai venit după nouă luni, nici nu se va mai întoarce vreodată după ele. O distrează curiozitatea, senzația că trage cu ochiul în viețile altora, în timp ce se uită și se minunează de danturile, cerceii de diamant ori jurnalele pe care oamenii habar n-au că le-au pierdut sau nu au considerat că merită să se întoarcă după ele. Dar cel mai mult îi place că poate face cadouri. Pentru echipa de curățenie de la Funoland, duminică seara vine ca un Crăciun timpuriu.

În seara asta e marfă bună. Printre umbrele uitate, pungi de plastic cu pietre semiprețioase și brelocuri pe care scrie „Cadou de la Whitmouth“ se află și lucruri de preț: o brătară aurie și vulgară, din cele care poartă noroc, inimioare și cupidoni rătăciți printre cioburi de pietre semiprețioase, un MP3 player ieftin, nu din cele cu touch-screen care piuie și zângăne, dar funcțional și plin cu muzică, o pungă mare cu jeleuri Haribo și o cartelă pentru apeluri internaționale, în folie, neactivată încă. Amber zâmbește când vede astfel de lucruri.

¹ Într-un parc de distracții, un helter-skelter e un turn înalt cu tobogan care coboară în spirală.

Știe exact cine s-ar bucura să poată suna acasă, fără să grăbească interlocutorul.

„Mersi, străinule care-ai venit la distracții, oricine ai fi!“ mulțumește ea în gând. „E adevărat că nu știi, dar, în seara asta, un sfânt Lucian se va bucura foarte mult.“

Se uită la ceas și vede că mai are un pic și întârzie la pauza de ceai. Încuiie dulapul, pune darurile în geanta de umăr și traversează în grabă foaierul luminat, spre cafenea.

Moses iar fumează. E un fel de sport pentru el. El știe că ea știe – acum, că nu mai fumează nimeni, un singur fum de țigară în interior se remarcă precum rujul pe guler – și că ea știe că el e cel care fumează înăuntru. Și totuși îi place să facă teste, să încalce regulile și să vadă ce se întâmplă. Au ajuns la un armistițiu negrăit în privința asta. Amber consideră că unele războaie merită purtate, dar că altele sunt o pierdere de timp, iar situația asta aici se încadrează.

Și oricum, de muncit muncește. Până ajunge personalul cafenelei dimineață, spațiul va sclipi de curătenie și se va simți aroma de lămâie a soluțiilor de dezinfectare.

Cum deschide ușa, îl vede cum tresare și aruncă chiștocul într-o cutie deschisă de cola. Ea se abține să zâmbească, iar el face pe nevinovatul și pe rănitul și, în același timp, se preface că n-a văzut-o. Amber insistă asupra contactului vizual, dar, în timpul asta, îi zâmbește cu înțeles, ca de obicei. Viața e plină de mici complicități, iar ea a aflat că a fi șef înseamnă să faci ceva mai mult decât ai făcut până atunci.

Lui Amber nu-i prea scapă nimic din ce se petrece la Funnland. E plin de oameni cu probleme pentru care nu vrea să se agite. Jackie Jacobs, de exemplu, căreia de câte ori îi sună telefonul, nu mai muncește nimeni,

dar care, totodată, le ridică moralul cu tot soiul de aluzii pe care le debitează din când în când. Apoi e Blessed Ongom, prima care vine și ultima care pleacă în fiecare noapte, dar care muncește pe jumătate cât colegii ei, în același timp petrecut acolo. Si Moses, normal, care are stomac de robot și pe care te poți baza să strângă mizeriile clienților, care, pe cei mai slabii de înger, i-ar face să plângă.

Cantina e plină. Pauza lor e un ritual la care n-ar renunța nici unul dintre acești muncitori de noapte, nici măcar cei nou-veniți, nici cei a căror engleză e aşa de slabă, încât comunică prin zâmbete și semne. E foarte obositor să petreci noaptea strângând după distracția altora și Amber știe asta, iar dacă un moment de tihna și o mâna de gogoși vechi de ieri fac totul mai suportabil, nu vede de ce-ar pune biciul pe ei. Atâta vreme cât treaba e terminată până la sfârșitul turei, adică la șase dimineață, nu o interesează în cât timp își face personalul ei treaba. Nu-i ca și cum o să apară Suzanne Oddie sau restul din conducere cu cronometrul și cu dosarul, în loc să zacă foarte bine în așternuturile lor din bumbac egiptean de înaltă calitate. Asta e avantajul orelor incomode, atât timp cât se face treaba, nu-i pasă nimănui cine sau cum o face.

Lui Moses îi pică fața și ochii lui negri dau semne de îngrijorare când o vede pe Amber schimbând direcția și îndreptându-se spre masa lui. Ea își dă seama că el crede că de data asta o să-l admonesteze.

„Chiar dacă ne cunoaștem de ani de zile, faptul că am fost promovată îl face – și nu doar pe el, ci pe toți – să mă privească cu o oarecare suspiciune.“

Zâmbește și îl vede și mai îngrijorat. Face un efort să râdă, cu toate că o doare puțin reacția lui.

– E OK, Moses! îl liniștește ea. Am ceva pentru tine.

Ajunge la masa lui, scoate cartela din geantă și i-o întinde.

- E seara obiectelor pierdute, îi zice. Cred că are vreo douăzeci de lire pe ea. M-am gândit că vrei să suni pe bunică-ta.

Suspiciunea dispare și o bucurie amicală, profundă îi ia locul. Bunica lui Moses, care locuiește în Castries, a fost bolnavă în ultimul timp și probabil urmează să moară curând. Amber știe că el nu va avea bani să ia avionul când va fi înmormântarea, dar cel puțin un ultim telefon îl poate ajuta să suporte mai ușor pierdere.

- Mulțumesc, Amber! îi spune și afișează un zâmbet larg cu toți dinții. Mersi. Apreciez.

Amber îl ciufulește și țâțâie.

- Pentru nimic. Nici o problemă, zice și pleacă mai departe.

Știe, ca toată lumea de altfel, că nu e adevărat. Predecesorul ei păstra tot ce găsea, dar ea nu ar putea face asta. Nu a câștigat în viață ei atât de mult și s-ar simți prost să păstreze toate astea, în loc să le dea unor oameni care trăiesc din salariul minim pe economie. Știa nu-s doar angajații ei, ci și vecinii și prietenii ei și dacă ar păstra distanța la serviciu, ei ar ocoli-o pe stradă. Îi dă brățara lui Julie Kirklees, o slabanoagă de optprezece ani, al cărei machiaj goth, bănuiește ea, ascunde niște ochi învinești și se duce la teajhea.

Își toarnă o cană de ceai din termos și pune două plicuri de zahăr. Se uită la dulapul frigorific și la mormanul de farfurii de pe el. Jobul asta are puține avantaje prețioase, dar unul dintre ele e mâncarea rămasă. Amber bănuiește că o parte din personalul ei nu mănâncă mai mult de niște chifle de hamburger râncede, crenvurști călduți, cârnăciori și cartofi

prăjiți reci. Supa de roșii la conservă și strudelul de mere reprezintă singurul apor vegetal.

Nu-i e foame, pe bune. Vrea doar să lungescă intervalul dintre contabilitate și singura îndatorire pe care vrea să-o facă singură, fiindcă nu are încredere în nimenei altcineva. Trece cu privirea peste farfuriile cu biscuiți și fursecuri imense cu ciocolată topită. Blessed perorează în spatele ei, cu un ton care sugerează dezgustul omului rafinat.

- Nu știu ce-i în capul lor, zice. Și prietenii lor... oamenii ăștia-s animale?

Amber alege un sendviș cu șuncă și salată, expirat de ieri. Sigur e terci la mijloc și are coaja ca de carton, dar oferta nu e generoasă și nu are chef de dulce.

- Ce-ai zis, Blessed? întrebă, în timp ce se întoarce la masa lor.

Jackie dă cafeaua pe gât.

- Blessed a mai găsit un rahat, anunță ea.

- Ce?

Amber se aşază și începe să-și desfacă sendvișul.

- În waltzer?¹

Blessed încuviaștează și se strâmbă.

- Chiar în mijlocul banchetei. Nu înțeleg cum reușesc. Adică trebuie să-și scoată pantalonii ca să se aşeze pe vine.

Jackie are o expresie gânditoare.

- Mă întreb dacă o fac în timp ce merge instalația.

- Îmi pare rău, Blessed! spune Amber. Poți să te ocupi de asta? Vrei să mă ocup eu...?

- Nu, răspunde Blessed. Din fericire, s-a ocupat Moses deja. Dar, mersi, apreciez.

- Noroc cu Moses, recunoaște Jackie.

¹ Instalație cu fotolii care se rotesc

Lângă cotul ei, telefonul se trezește la viață și vibrează pe masă.

– Of, Doamne! face Tadeusz, tresăring brusc din reveria care îl cuprinde la aceste ore mici. Nu pot să cred. La două jumate dimineață? Cine primește telefoane la ora asta? Femeie, nu te mai satur!

Jackie șuieră printre dinți.

– Ai vrea tu, îi răspunde.

Răspunde la telefon și se încruntă.

– Aoleu, băga-mi-aș picioarele!

Amber mușcă din sendviș. Cald, înmuiat, oarecum bun.

– Ce-i?

Jackie împinge telefonul spre ea. Tadeusz citește mesajul peste umăr: „Unde ești? Nu ai nici un drept să-mi faci asta. Sună-mă!”

– Cineva e nerăbdător, zice.

– Mai degrabă dus cu capul, îl corectează Jackie.

Tadeusz se uită lung la ea, dintr-odată mult mai respectuos.

– Te hărțuiește careva?

Ea ridică privirea brusc din ecran.

– Astă mă face mai valoroasă pe piață, Tad?

Tadeusz ridică din umeri. Aspectul lui sfrijit, ușor rapace, l-a obișnuit cu cuceriri usoare și despărțiri anevoieioase. Blessed se uită cu îngrijorare.

– Cine-i tipul ăsta?

– Un... cretin. M-am văzut de două ori cu el.

„Și cu restul”, își spune Amber în gând, lipsită de mărinimie. Dar nu comentează, ci împinge telefonul la loc peste masă. A învățat de mult să nu judece. Cel puțin nu cu voce tare.

– Sper că nu-i răspunzi, nu? întrebă Blessed. Nu ar trebui să-i răspunzi, Jackie!

Jackie scutură din cap.

– Nu-i mai răspund, nu. Am fost proastă și i-am făcut pe plac la început, dar nu, acum, nu. Labagiu netrebnic! A doua oară m-am văzut cu el doar pentru că mi-era milă că nu i se sculase prima oară.

– Jackie! protestează Blessed.

Nu-i plac discuțiile astea și totuși se aşază doar la masa lui Jackie.

– Fiindcă nici n-ar trebui să-i răspunzi. Trebuie să ai grijă. Știi că e unul pe-aici care omoară femei. Doar știi asta. Trebuie să ai grijă.

– Mă rog, face Jackie. Nu-i tocmai ucigaș în serie, nenorocitul. E un labagiu vai de capul lui.

– N-ar trebui să glumești pe tema asta, zice Blessed. Anul ăsta au fost omorâte două fete în Whitmouth, nu departe de zona centrală. Iar tu nu știi nimic sau mai nimic despre tipul ăsta.

– Nu glumeam, Blessed! Îmi pare rău.

Blessed clatină din cap.

– Păi, să nu glumești! Nu înțeleg cum de nu vă afectează asta.

– Pentru că nu erau de pe-aici, zice Tadeusz. De-aia.

– E oribil dacă aşa gândeşti, protestează Blessed.

– Dar aşa e, insistă Tadeusz. Nu le cunoștea nimeni pe fetele alea, aşa că nu se pune.

– Dar tot oameni sunt, continuă Blessed.

– Aşa-i, spune Jackie, dar nu de-ai noştri. Dacă erau de-ai noştri, ne era frică să mai scoatem capul din casă. Slavă Domnului că-s străine, io aşa zic!

Blessed dă din cap cu jale.

– Ce rece ești, Jackie!

– Realistă, o corectează Jackie.

– Și de când durează chestia asta? mai întrebă Blessed. Tipul ăsta...